

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. +370 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto
ministerijai

2025- Nr.
Į 2025-04-01 Nr. SR-1143

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi pakartotiniam derinimui pateiktą [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. IX-242 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3793“ projektą](#) (toliau – Išvados projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgus į tai, kad sprendimas prašyti Vyriausybės išvados buvo priimtas Seimo posėdyje, Išvados projekto preambulėje reikėtų nurodyti nuorodą ne į Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalį, o bendrai į 138 straipsnį, taip pat siūlytina preambulę tikslinti taip: „<...> ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. rugsėjo 19 d. posėdžio metu priimtą sprendimą (protokolas Nr. SPP-413)“.

2. Išvados projekto 1 punkto pirmame sakinyje dėstoma Vyriausybės pozicija, kad Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. IX-242 59 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-3793 (toliau – Įstatymo projektas) siūloma teisinio reguliavimo priemonė yra neproporcinga Įstatymo projekto tikslams, tačiau toliau šis aspektas nepagrindžiamas, t. y., dėl kokių priežasčių siūlomas teisinis reguliavimas yra neproporcingas. Atitinkamai Išvados projekto 2 punkte nurodoma, kad Įstatymo projektu siūlomas draudimas aukštosioms mokykloms nustatyti mokesčius už priėmimo dokumentų ar kitų paslaugų, susijusių su studentų priėmimu į aukštosios mokyklos trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas, administravimą nepagrįstai ir neproporcingai ribotų aukštųjų mokyklų finansinį savarankiškumą, tačiau šis teiginys taip pat niekaip nepagrindžiamas. Siūlytina papildyti argumentais ir minėtas pozicijas apjungti,

susiejant su Įstatymo projektu siūlomo teisinis reguliavimo neatitikimu Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtintam teisėkūros proporcingumo principui (siūlytina pakartotinai įsivertinti Teisingumo ministerijos 2024 m. spalio 28 d. išvados¹ 3 pastaboje nurodytus pastebėjimus šiuo aspektu).

3. Dėl Išvados projekto 1 punkto antro sakinio lieka aktuali Teisingumo ministerijos 2024 m. spalio 28 d. išvados 4 pastaba. Taip pat lieka neaišku, kaip šis argumentas siejasi su minėtos pastabos pirmajame sakinyje dėstomu argumentu dėl Įstatymo projektu siūlomo teisinio reguliavimo proporcingumo.

4. Išvados projekto 3-5 punktuose pateikiamus argumentus siūlytina labiau struktūrizuoti, atitinkamame Išvados projekto punkte pirmiausia nurodant pagrindinį nepritarimo Įstatymo projektui teiginį ir toliau išdėstant šį teiginį pagrindžiančius argumentus.

5. Išvados projekto 3 punkte dėstomai pozicijai trūksta nuoseklumo. Viena vertus, paaiškinama, kokios lėšos įskaičiuojamos į studijų kainą pagal Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 83 straipsnio 3 dalį ir kad studijų kaina neapima paslaugų, kurios yra teikiamos priėmimo studijuoti į aukštąją mokyklą metu, ir administravimo kaštų, tačiau, kita vertus, toliau dėstoma, kad priėmus Įstatymo projektą turėtų būti didinama studijų kaina. Siūlytina tikslinti (pvz., ar ši pozicija negalėtų būti labiau dėstoma per tai, kad pagal galiojančią teisinį reguliavimą nėra galimybės aukštųjų mokyklų patiriamų išlaidų kompensuoti iš studijų kainos, pagrindžiant tokių išlaidų apmokėjimo būtinumą, apjungiant Išvados 3-5 punktuose dėstomus argumentus šiuo aspektu, ar pan.).

6. Išvados projekto 5 punkte neturėtų būti nurodomas tik abstraktus pastebėjimas, kad „Įstatymo projektui įgyvendinti būtina įvertinti aukštųjų mokyklų patiriamas išlaidas ir valstybės biudžeto poreikį sklandžiam priėmimui į aukštąsias mokyklas organizuoti“, o teikiama konkreti Vyriausybės pozicija šiuo aspektu (pvz., nurodant, kad šie aspektai nebuvo įvertinti rengiant Įstatymo projektą ir tai neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 5 įtvirtinto teisėkūros efektyvumo principo, reiškiančio, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės).

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/5e6282809abf11ef955ff95815eb5ce5?jfwid=oj3ecqn1u>

7. Išvados projekto 6 punkte dėstomai pozicijai trūksta aiškumo, kaip Išvados projekto kituose punktuose dėstomi argumentai susisieja su teisėkūros tikslingumo principu, reiškiančiu, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis ir teisėkūros efektyvumo principu, reiškiančiu, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės. Manytina, kad toks atskiras Išvados projekto punktas yra netikslingas, o siūlytina Įstatymo projektu siūlomo teisinio reguliavimo atitiktį teisėkūros principams susieti su prieš tai Išvados projekte dėstomais konkrečiais argumentais, atitinkamame Išvados projekto punkte. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Išvados projekte neturėtų būti tik lakoniškai nurodoma, kad *„Įstatymo projekto tikslas siektinas kitomis priemonėmis“*, o teisėkūros tikslingumo principo aspektu turėtų būti įvertinama ir pagrindžiama, kaip Įstatymo projekto tikslai gali būti pasiekiami kitomis priemonėmis be naujo teisinio reguliavimo (dėl šio aspekto taip pat siūlytina pakartotinai įsivertinti Teisingumo ministerijos 2024 m. spalio 28 d. išvados 5 pastaboje nurodytus pastebėjimus).

Teisingumo viceministras

Rytis Jokubauskas